

24. Vad är den heliga Graal? Vilken anknytning har den till den Heliga Nattvardskalken?

• Termen ”graal” kommer från medeltidslatinets *gradale eller gratalis*, som kan härledas från det klassiska latinets *crater*, en skål. I riddarromanerna under medeltiden, tolkar man det som kärl eller bägare, i vilken Jesus konsekrerade sitt blod vid den sista måltiden. Den användes sedan av Josef från Arimataia för att samla upp blodet och vattnet, som rann ut, när Jesu kropp tvättades.

► I den medeltida riddarromanen, sades det, att graalkalken skulle ha förts till Glastonbury av Josef av Arimataia och hans följeslagare. Omkring relikens samlade han en vaktstyrka, senare förknippad med Tempelriddarna. Troligen har denna legend sitt ursprung i Wales, inspirerad av antika latinska källor, sådana som *Acta Pilati*, ett apokryfiskt arbete från 400-talet. Under Arthurs tid var sökandet efter Graal den högsta andliga utmaningen.

I riddarromanerna under medeltiden, tolkar man det som kärl eller bägare, i vilken Jesus konsekrerade sitt blod vid den sista måltiden. Den användes sedan av Josef från Arimataia för att samla upp blodet och vattnet, som rann ut, när Jesu kropp tvättades.

► För Chrétien, författaren till *Perceval*, är Perceval riddaren, som måste genomföra sökandet efter Graal. För andra franska författare, som för Malory är Galahad den högste Graal-riddaren, som medelst andra (Perceval och Bors i *Morte d'Arthur*) verkligen uppnår målet. Graalkalken blir en dyrbar sten, vaktad under en tid av änglarna. Den blir sen anförtrodd att skyddas av Riddarna av den heliga Graals Orden och av dess ledare, kungen av Graal.

► Varje år, på långfredagen, kommer en duva ned från himlen, och efter det att den lagt en oblat på stenen, förnyas dess styrka och dess mystiska kraft, vilken förmedlar evig ungdom och kan tillfredsställa varje önskan om mat och dryck. Då och då avslöjar någon inskription på stenen vem som blivit kallad till evig lyckalighet i Graals slott i Munsalvaesche (mons salvationis)

• Denna legend är förenad med kalken, som Jesus använde vid den sista måltiden, och det finns många gamla traditioner rörande denna – i grunden tre.

Troligen har denna legend sitt ursprung i Wales, inspirerad av antika latinska källor, sådana som *Acta Pilati*, ett apokryfiskt arbete från 400-talet.

► Den äldsta är från 600-talet, och berättar, att en anglosaxisk pilgrim förklarar, att när han var i Den Heliga Gravens Kyrka, i Jerusalem hade han sett och vidrört kalken, som Jesus använde. Den var gjord av tenn och hade två hänklar.

► En andra tradition återger, att denna kalk – *sacro catino* – nu finns i St Laurentius-katedralen i Genua. Den är i grönaktigt glas, ser ut som en skål, och skulle ha förts till Genua av korsriddare under 1100-talet.

► Enligt den tredje traditionen, är kalken från den sista måltiden den, som finns i Spanien, i katedralen i Valencia, och den vördas där som den Heliga Kalken. Det är en bägare av agat, mörk till färgen, och skulle ha tagits av St. Petrus till Rom och använts av hans efterföljare där till och med 200-talet. Under förföljelserna fördes den i säkert förvar av St. Laurentius, som tog den till Huesca i norra Spanien. Efter att den placerats på olika platser i provinsen Aragonien, togs den till Valencia på 1400-talet.